

L'operari

Un relat de: [Jumanji](#)

L'Eusebio es veia conduïnt un cabrio pels carrers de la ciutat. Al seu costat, una estrangera de pell rosada i llarga cabellera rossa repassava -i definitivament aprovava- el seu aspecte reflexat al mirall del parasol.

Res més lluny de la realitat, doncs la forta i intermitent dringadissa que emeté el despertador s'encarregà de tornar-lo al món tangible on començaria el nou jorn amb mala llet: no podia sofrir que una nimiesa com el fet d'haver-se de llevar per anar a la feina li estrunqués un somni agradable. La remugada que féu el bony que jeia al seu costat -la SEVA dona, que encara romandria una hora més al llit- tampoc ajudà gaire a revifar l'optimisme perdut.

Es vestí amb parsimònia, encara mig endormiscat, i marxà cap al bar que hi havia un parell de cruïlles més al sud de l'edifici on vivia. Entrà a l'establiment, un dels pocs que tenia les portes obertes a aquelles hores, i demanà el primer cafè a l'individu que se`l mirava, interrogant, darrera la barra. Soltadament, però, es repensà la tria i exigí al cambrer que li canviés el cafè sol per un cigaló de conyac. Tenia el costum de prendre'n només els dilluns, per iniciar la setmana laboral amb bon peu, i els divendres, per acabar-la com és degut, però el poc prometedor matí que s'encetava resultava prou convincent per trencar aquesta norma un dimecres. Es prengué l'elixir de la llarga vida i retribuí l'import de la poció al cambrer abans de sortir a buscar el SEU utilitari.

Exactament nou-cents seixanta-tres segons més tard arribava a la fàbrica on passaria els quatre-cents vuitanta minuts següents conformant planxes d'acer en una premsa hidràulica construïda l'any 82.

Es dirigí cap al vestidor dels treballadors i procedí a canviar-se la roba de carrer per la roba de treball: un conjunt de pantaló i camisa que "l'afavoria" d'allò més (gràcies a l'especial patronatge que insisteixen en utilitzar els fabricants de roba industrial, més ample que no pas llarg) i on els tons marró de la brutícia de la fàbrica s'anaven fent camí per la peça tot substituïnt el color blau original.

De camí cap al seu lloc de treball picà la targeta de cartró a la màquina enregistratora i rebé les instruccions del cap de taller com qui rep un calbot:

- "Eusebio, dóna't pressa en l'ajustament de la premsa que cal enllestir avui la comanda mensual dels de Valladolid" - el marcà l'encarregat.

- "No s'amoïni, senyor Francesc, ara m'hi poso..." - Ufffff.

L'Eusebio, gat vell, havia entrevist la necessitat de l'encarregat només per la manera com s'havia apropiat. D'altra banda, el senyor Francesc sabia que quan hi havia feina urgent, ell podia tirar-la endavant millor que cap altre. I també sabia pel somriure subtil de l'empleat, que l'Eusebio es recrearia en la situació, es deixaria estimar i, finalment, acabaria la feina a l'hora, esgrimint la seva destresa davant seu.

El que definitivament no sabia l'encarregat, però, era que l'Eusebio havia manipulat el circuit de seguretat de la màquina per optimitzar el cicle de premsat.

La premsa proveïa a l'operari un parell de polsadors separats uns vuitanta centímetres els quals aquest havia de prémer de forma simultània a fi d'iniciar el cicle automàtic de premsat. La feina de l'Eusebio consistia, doncs, en col.locar correctament la planxa a la premsa, iniciar el cicle de premsat automàtic (cosa que implicava haver-se d'allunyar una mica de la màquina fins el panell de control i prémer a la vegada els polsadors -un amb cada mà, per això l'especial disposició d'aquests) i finalment, enretirar la planxa conformada, tot apilant-la al pallet de lliurament. No obstant, el que l'Eusebio feia era anul.lar un dels polsadors -introduïnt-li un petit ferro a la cabota que el deixava clavat- de manera que només li calia una mà per a prémer l'altre polsador i iniciar la maniobra de la premsa.

Aquest trumfo permetia a l'Eusebio anar molt més ràpid i cansar-se menys, amb l'única pega d'haver d'estar atent a les evolucions que, molt de tant en tant, feia l'encarregat pel taller.

Ajustà la màquina com de costum: consultant l'ordre de treball on s'indicaven el tipus i el número de peces a conformar, verificant la bona col.locació dels motllos i ajustant els diferents comandaments de velocitat i pressió del sistema hidràulic. En acabat, començà la producció: agafà una planxa d'acer de dos mil.límetres de gruix amb les dues mans ("Fssssshiunk!"), la posicionà en el punt marcat ("Fsssclac!"), premé i mantingué EL botó d'inici del cicle sense moure's del lloc ("Plac!") i mentre la màquina exercia la pressió ("Mmmmkrumpf!") controlava la situació de la resta del personal fins que, immediatament després d'obrir-se la premsa ("Mmmcroc!") enretirava la planxa manufacturada amb la mà lliure i la dipositava al pallet ("Fssssshank!").

I tornava a començar:

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!
Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

La feina resultava prou mecànica perquè l'Eusebio pogués abstreure's i pensar en les seves coses. Un dels seus pensaments més recursius era recordar el seguit de casualitats que el portaren fins a aquella fàbrica. Dies després d'haver-se autoacomiatat de la feina anterior a causa de les profundes desavinences que mantenia amb el seu superior, emprengué a cercar-ne una de nova a les empreses del mateix ram -competència inclosa.

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

Els primers dies no tingué massa sort: o no es necessitava més personal, o s'acabava de contractar algú o li deixaven anar un "potser més endavant...". Tanmateix, en aquells temps no es desanimava fàcilment, o sigui que insistí un cop rera l'altre fins que un parell de setmanes després visità un polígon industrial situat a una ciutat veïna.

Sempre feia el mateix: deixava el cotxe en una punta del polígon i, caminant, se'l recorria poc a poc picant allà on li semblava que hi podria encaixar. Preferia caminar a donar voltes amb el cotxe perquè creia que amb el vehicle se li podien escapar petits tallerets o manipuladors, mentres que caminant assegurava l'escombrada.

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

Voltant pel polígon arribà a una mena de solar on hi malvivien un grup de gitanos els quals, en veure l'Eusebio, s'hi atansaren amb rapidesa per exigir-li un cigarret i quaranta duros per a cafè. L'Eusebio, nerviós, pagà gustosament l'impost sobrevingut a canvi de sortir d'allà amb el cap sobre les espatlles, i acabà de creuar el solar marcant-lo amb una "x" en el mapa del seu cap per evitar tant com pogués tornar-hi a passar. Una mica més enllà trobà una empresa dedicada a la fabricació de peces mecàniques diverses i no dubtà en entrar-hi...

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

"Tant de bo m'haguessin apallissat aquells gitanos, de ben segur hagués sortit escopetejat d'aquell lloc i no hagués començat a treballar aquí.", es solia resignar l'Eusebio arribat a aquest punt, fart com estava de fer la mateixa feina i cobrar un sou prou just com per tirar endavant però també prou minso com perquè els cabrios i les rosses només apareguessin en somnis.

Però no, no tot havia estat dolent.

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

Al cap de poc temps de començar a treballar a la fàbrica, l'havien pujat de categoria, amb el conseqüent augment de sou. D'això se n'enorgullia. Fins i tot s'havia fet amic dels gitanos. També se sentia content perquè la llarga experiència en el lloc li havia aportat un coneixement sobre aquella maquinària -més intuïtiu que no pas conceptual- que sovint mostrava quan hi havia alguna avaria o desajustament que el personal de manteniment no acabava de veure prou clar com per intercedir. Fruïa d'aquests moments en què persones ben formades li demanaven a ell que els expliqués què era el que no funcionava com calia.

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkrumpf!, Mmmcroc!, Fssssshank!

Identificava tant bé el soroll, la freqüència i la mètrica que generava la màquina que fins i tot s'avançava a la pròpia aparició de l'avaria. "Senyor Francesc, la màquina ha fet cricric en comptes de catacrec. A mi em sembla que algun dels cilindres hidràulics no fa prou força". I sovint encertava.

Fssssshiunk!, Fsssclac!, Plac!, Mmmmkraflashh!, Mmmcroc!

Precisament en aquest instant detectà que alguna cosa no rutllava. La màquina havia canviat el soroll. De ben segur, l'avís prematur d'una avaria greu. Era, però, un soroll nou, estrany. No recordava haver-lo sentit anteriorment i per això no estava segur de què era el que succeïa. No mirava la màquina, volia esbrinar la causa de l'avaria analitzant el que havia sentit. Podia ésser degut a un malfuncionament de les vàlvules principals del fluid hidràulic. O també al trencament d'una de les ròtules que suportaven el motllo. Sí, segurament havia de ser una d'aquestes dues avaries, d'altra banda, relativament comunes. O potser... La intensa i aguda calor que començà a notar a la mà dreta no li deixà cap mena de dubte.